

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟΥ (τέταρτο τμήμα)
της 3ης Ιουνίου 1999

«Υπάλληλοι - Χορήγηση συντάξεως αναπηρίας - Σχέσεις μεταξύ των διαδικασιών των άρθρων 73 και 78 του Κανονισμού Υπηρεσιακής Καταστάσεως»

Στην υπόθεση T-295/97,

Δημήτριος Κούσιος, πρώην υπάλληλος της Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, κάτοικος Βρυξελλών (Βέλγιο), εκπροσωπούμενος από τον Γεώργιο Σακελλαρόπουλο, δικηγόρο Αθηνών, με αντίκλητο στο Λουξεμβούργο τον δικηγόρο Aloyse May, 31, Grand rue,

προσφεύγων,

κατά

Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπούμενης από τον Gianluigi Valsesia και τη Μαρία Κοντού Durante, μέλη της Νομικής Υπηρεσίας, με αντίκλητο στο Λουξεμβούργο τον Carlos Gómez de la Cruz, centre Wagner, Kirchberg,

καθής,

που έχει ως αντικείμενο προσφυγή περί ακυρώσεως της αποφάσεως της 12ης Μαρτίου 1997 με την οποία η Επιτροπή απέρριψε την αίτηση χορηγήσεως συντάξεως αναπηρίας,

* Γλώσσα διαδικασίας: η ελληνική.

ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ
(τέταρτο τμήμα),

συγκείμενο από τους R. M. Moura Ramos, πρόεδρο τμήματος, τη V. Tiili και τον P. Mengozzi, δικαστές,

γραμματέας: B. Pastor, κύρια υπάλληλος διοικήσεως,

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της προφορικής διαδικασίας της 12ης Νοεμβρίου 1998,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

Νομικό πλαίσιο

- 1 Το άρθρο 73 του Κανονισμού Υπηρεσιακής Καταστάσεως των υπαλλήλων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (στο εξής: ΚΥΚ) παρέχει στους υπαλλήλους κάλυψη κατά των κινδύνων επαγγελματικών ασθενειών και των κινδύνων ατυχημάτων. Προβλέπει παροχές υπέρ των υπαλλήλων ή υπέρ των κληρονόμων τους σε περίπτωση θανάτου, σε περίπτωση μόνιμης ολικής αναπηρίας και σε περίπτωση μόνιμης μερικής αναπηρίας που προκαλούνται από ατύχημα ή επαγγελματική ασθένεια.
- 2 Οι προϋποθέσεις εφαρμογής αυτού του άρθρου καθορίζονται από τη ρύθμιση για την κάλυψη κινδύνων ατυχήματος και επαγγελματικής ασθένειας των υπαλλήλων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (στο εξής: ρύθμιση περί καλύψεως των κινδύνων), το άρθρο 25 της οποίας ορίζει ότι η αναγνώριση ολικής ή μερικής μόνιμης αναπηρίας, κατ' εφαρμογή του άρθρου 73 του ΚΥΚ και της ρυθμίσεως περί καλύψεως, ουδόλως προδικάζει την εφαρμογή του άρθρου 78 του ΚΥΚ και αντιστρόφως.

- 3 Το άρθρο 78 αφορά τις συντάξεις και προβλέπει, στο πρώτο εδάφιο, ότι ο υπάλληλος έχει δικαίωμα συντάξεως αναπηρίας «αν υποστεί μόνιμη αναπηρία, θεωρούμενη ως ολική και η οποία τον θέτει σε αδυναμία εκτέλεσεως των καθηκόντων που αντιστοιχούν σε εργασία της σταδιοδρομίας του». Επομένως, η προβλεπόμενη από το άρθρο αυτό σύνταξη αναπηρίας χορηγείται μόνο σε περίπτωση μόνιμης και ολικής ανικανότητας προς εργασία.
- 4 Το άρθρο 78 παραπέμπει στο παράρτημα VIII του ΚΥΚ (συνταξιοδοτικό καθεστώς), ειδικότερα δε στα άρθρα 13 έως 16 αυτού, όπου καθορίζονται οι προϋποθέσεις χορηγήσεως συντάξεως αναπηρίας. Κατά το άρθρο 13, αναπόκειται στην επιτροπή αναπηρίας να καθορίσει αν ο υπάλληλος έχει υποστεί μόνιμη αναπηρία, θεωρούμενη ως ολική, η οποία τον καθιστά ανίκανο για την άσκηση καθηκόντων που αντιστοιχούν σε εργασία της σταδιοδρομίας του.
- 5 Αν η αναπηρία οφείλεται σε ατύχημα που επήλθε κατά την άσκηση ή επ' ευκαιρία της ασκήσεως των καθηκόντων ή σε επαγγελματική ασθένεια, το ποσοστό της συντάξεως αναπηρίας καθορίζεται στο 70 % του βασικού μισθού του υπαλλήλου (άρθρο 78, δεύτερο εδάφιο, του ΚΥΚ). Αντιθέτως, αν η αναπηρία δεν οφείλεται σε ατύχημα που επήλθε κατά την άσκηση των καθηκόντων του υπαλλήλου, το ποσοστό της συντάξεως αναπηρίας ισούται με το ποσοστό της συντάξεως αρχαιότητας την οποία θα εδικαιούτο ο υπάλληλος στην ηλικία των 65 ετών, αν είχε παραμείνει σε υπηρεσία μέχρι την ηλικία αυτή (άρθρο 78, τρίτο εδάφιο, του ΚΥΚ).

Ιστορικό της διαφοράς

- 6 Με απόφαση της 4ης Οκτωβρίου 1993, η οποία τέθηκε σε ισχύ την 1η Δεκεμβρίου 1993, επεβλήθη στον προσφεύγοντα η πειθαρχική ποινή της παύσεως με διατήρηση των συνταξιοδοτικών του δικαιωμάτων.

- 7 Στις 29 Οκτωβρίου 1993 ο προσφεύγων κατέθεσε στην Επιτροπή «δήλωση ατυχήματος», που συνέβη στο Μπάρι της Ιταλίας, στις 26 Οκτωβρίου 1993.
- 8 Κατόπιν της τελευταίας ιατρικής εκθέσεως της 22ας Ιανουαρίου 1997, που αναγνώρισε στον προσφεύγοντα ποσοστό μόνιμης μερικής αναπηρίας 15,5 %, η Επιτροπή του χορήγησε, βάσει του άρθρου 73 του ΚΥΚ και με τη διαδικασία του άρθρου 21 της ρυθμίσεως περί καλύψεως των κινδύνων, το κεφάλαιο που αντιστοιχεί στο ποσοστό αυτό.
- 9 Με υπηρεσιακό σημείωμα της 2ας Φεβρουαρίου 1997, ο προσφεύγων ρώτησε αν, μετά την αναγνώριση αυτού του ποσοστού μερικής μόνιμης αναπηρίας, έχει δικαίωμα να ζητήσει από την Επιτροπή την καταβολή συντάξεως αναπηρίας, κατά την έννοια του άρθρου 78 του ΚΥΚ.
- 10 Με απόφαση της 12ης Μαρτίου 1997 (στο εξής: προσβαλλομένη απόφαση) η Επιτροπή απέρριψε το αίτημα αυτό με το αιτιολογικό ότι η αναγνώριση αναπηρίας, κατά την έννοια του άρθρου 73 του ΚΥΚ, δεν προϋποθέτει αναγκαστικώς ανικανότητα ασκήσεως των καθηκόντων του, κατά το άρθρο 78 του Κανονισμού Υπηρεσιακής Καταστάσεως, και ότι, για να λάβει σύνταξη αναπηρίας, έπρεπε να είχε υποβάλει αίτηση στην επιτροπή αναπηρίας πριν από την παύση των καθηκόντων του.
- 11 Με επιστολή της 11ης Ιουνίου 1997, η οποία πρωτοκολλήθηκε στη Γενική Γραμματεία στις 18 Ιουνίου 1997, ο προσφεύγων υπέβαλε διοικητική ένσταση δυνάμει του άρθρου 90, παράγραφος 2, του ΚΥΚ.
- 12 Στις 26 Σεπτεμβρίου 1997, η αρμόδια για τους διορισμούς αρχή (στο εξής: ΑΔΑ) απέρριψε ρητά τη διοικητική ένσταση του προσφεύγοντος.

Διαδικασία

- 13 Με δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου στις 26 Νοεμβρίου 1997, ο προσφεύγων άσκησε την παρούσα προσφυγή.
- 14 Κατόπιν εκθέσεως του εισηγητή δικαστή, το Πρωτοδικείο (τέταρτο τμήμα) αποφάσισε να προχωρήσει στην προφορική διαδικασία χωρίς προηγουμένη διεξαγωγή αποδείξεων· ωστόσο, στο πλαίσιο των μέτρων οργάνωσης της διαδικασίας, κάλεσε τον προσφεύγοντα να καταθέσει στη δικογραφία ορισμένα έγγραφα.
- 15 Οι διάδικοι αγόρευσαν και απάντησαν σε προφορικές ερωτήσεις κατά τη συνεδρίαση της 12ης Νοεμβρίου 1998.

Αιτήματα των διαδίκων

- 16 Ο προσφεύγων ζητεί από το Πρωτοδικείο:
  - να κρίνει την προσφυγή παραδεκτή·
  - να αναγνωρίσει ότι ο προσφεύγων δικαιούται να λάβει «σύνταξη αναπηρίας ποσοστού 29 % (4 % + 25 %), από 1ης Δεκεμβρίου 1993»·
  - να εφαρμόσει στην περίπτωση του προσφεύγοντος τις διατάξεις του άρθρου 78 του ΚΥΚ, ώστε να του χορηγηθεί ποσοστό συντάξεως αναπηρίας ίσο προς το ποσοστό συντάξεως αρχαιότητας την οποία θα edικαιούτο στην ηλικία των 65 ετών, αν παρέμενε σε υπηρεσία μέχρι την ηλικία αυτή, δηλαδή ίση προς το 70 % του βασικού του μισθού·
  - να καταδικάσει την Επιτροπή στα δικαστικά έξοδα.

- 17 Η καθής ζητεί από το Πρωτοδικείο:
- να απορρίψει την προσφυγή ως απαράδεκτη, όσον αφορά τον βαθμό αναπηρίας που καθόρισε η Επιτροπή·
  - κατά τα λοιπά, να απορρίψει την προσφυγή ως αβάσιμη·
  - να καταδικάσει τον προσφεύγοντα στα δικαστικά έξοδα.

Σκεπτικό

- 18 Ουσιαστικά, τα αιτήματα του προσφεύγοντος στηρίζονται σε τρεις λόγους ακυρώσεως: ο πρώτος αφορά το αυθαίρετο του καθορισμού του ποσοστού αναπηρίας από την Επιτροπή, ο δεύτερος αφορά την παράβαση του άρθρου 78 και ο τρίτος την έλλειψη αιτιολογίας της προσβαλλομένης αποφάσεως. Ωστόσο κατά τη συνεδρίαση, ο προσφεύγων παραιτήθηκε από τον τελευταίο λόγο ακυρώσεως.

Επί του πρώτου λόγου ακυρώσεως που αφορά το αυθαίρετο του καθορισμού του ποσοστού αναπηρίας

Επιχειρήματα των διαδίκων

- 19 Η καθής υποστηρίζει ότι:
- α) ο λόγος ακυρώσεως που αφορά τον βαθμό αναπηρίας είναι απαράδεκτος διότι δεν προβλήθηκε με τη διοικητική ένσταση κατά την έννοια του άρθρου 90, παράγραφος 2, του ΚΥΚ·
  - β) η ένσταση του Δ. Κουσίου καθώς και η απορριπτική απόφαση την οποία προσβάλλει ο προσφεύγων αφορούν αποκλειστικώς το αίτημα μετατροπής της συντάξεως αρχαιότητας σε σύνταξη αναπηρίας και όχι τη σχετική με τον βαθμό αναπηρίας απόφαση: από κανένα στοιχείο της διοικητικής διαδικασίας δεν μπορεί να συναχθεί ότι ο προσφεύγων είχε την πρόθεση να προβάλει τον επίμαχο λόγο ακυρώσεως·

γ) την παραπομπή στην υγειονομική επιτροπή προβλέπει το άρθρο 21 της ρυθμίσεως περί καλύψεως μόνον αν το ζητήσει ο υπάλληλος εντός εξήντα ημερών από της παραλαβής του σχεδίου αποφάσεως της Επιτροπής: ακόμη και μετά την παράταση της προθεσμίας αυτής, ο Δ. Κούσιος ουδέποτε ζήτησε τη σύγκληση της επιτροπής αυτής· αντιθέτως, στις 21 Μαΐου 1997 απέστειλε στην Επιτροπή επιστολή με την οποία ενέκρινε το σχέδιο αποφάσεως.

- 20 Ο προσφεύγων υποστηρίζει ότι δεν ήταν η πρώτη φορά που έθιξε, με την προσφυγή του, το ζήτημα του βαθμού αναπηρίας διότι είχε ήδη αμφισβητήσει την εκτίμηση της Επιτροπής κατά τη διοικητική διαδικασία. Επιπλέον, η προσβαλλομένη απόφαση είναι παράνομη διότι το ποσοστό αναπηρίας 15,5 % που του αναγνώρισε η Επιτροπή καθορίστηκε αυθαίρετα, χωρίς να συγκληθεί η υγειονομική επιτροπή που προβλέπει ο ΚΥΚ: αν είχε συγκληθεί η επιτροπή αυτή, θα είχε ασφαλώς καθορίσει ποσοστό αναπηρίας τουλάχιστον σε 25 %.

Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

- 21 Σύμφωνα με το άρθρο 91, δεύτερο εδάφιο, του ΚΥΚ, η προσφυγή στο Πρωτοδικείο είναι παραδεκτή μόνον αν έχει προηγουμένως υποβληθεί στην ΑΔΑ διοικητική ένσταση εντός της τασσομένης κατά την έννοια του άρθρου 90, παράγραφος 2, προθεσμίας και αν η ένσταση αυτή αποτέλεσε αντικείμενο ρητής ή σιωπηρής απορριπτικής αποφάσεως.
- 22 Όμως, η διοικητική ένσταση του Δ. Κουσίου και η απορριπτική απόφαση αφορούν αποκλειστικά το αίτημα της μετατροπής της συντάξεως αρχαιότητας του προσφεύγοντος σε σύνταξη αναπηρίας και όχι την προγενέστερη απόφαση ως προς τον βαθμό αναπηρίας, την οποία ο προσφεύγων δήλωσε ότι αποδέχεται, με επιστολή της 21ης Μαΐου 1997.
- 23 Κατόπιν αυτού, ο πρώτος λόγος ακυρώσεως είναι απαράδεκτος.

Επί του δευτέρου λόγου ακυρώσεως, που αφορά την παράβαση του άρθρου 78

Επιχειρήματα των διαδίκων

- 24 Ο προσφεύγων υποστηρίζει ότι η Επιτροπή, αρνούμενη να του χορηγήσει σύνταξη αναπηρίας, παρέβη το άρθρο 78.
- 25 Κατά τον προσφεύγοντα:
- α) η απόφαση της Επιτροπής στηρίζεται στο γεγονός ότι, αφενός, το ατύχημα που συνέβη 26 Οκτωβρίου 1993 είναι μεταγενέστερο της 4ης Οκτωβρίου 1993, ημερομηνίας κατά την οποία επεβλήθη στον προσφεύγοντα η πειθαρχική ποινή της παύσεως και συνεπώς αυτός δεν ασκούσε πλέον καθήκοντα, και ότι, αφετέρου, η αίτηση προς την επιτροπή αναπηρίας έπρεπε να υποβληθεί πριν από την παύση των καθηκόντων του προσφεύγοντος·
  - β) η πειθαρχική ποινή άρχισε να ισχύει από 1ης Δεκεμβρίου 1993: επομένως κατά την ημερομηνία του ατυχήματος ο προσφεύγων είχε την ιδιότητα του υπαλλήλου της Επιτροπής·
  - γ) η αίτηση προς την επιτροπή αναπηρίας δεν μπορούσε να υποβληθεί πριν από την παύση των καθηκόντων του προσφεύγοντος, διότι επρόκειτο για γεγονός τυχαίο και έκτακτο που δεν μπορούσε να είναι γνωστό πριν επέλθει (υπό την έννοια ότι - όπως ο προσφεύγων διευκρίνισε κατά την προφορική διαδικασία - η ύπαρξη μόνιμης αναπηρίας αναγνωρίστηκε από την Επιτροπή το 1997 και, πριν από τη συγκεκριμένη ημερομηνία, ο προσφεύγων δεν μπορούσε να υποβάλει αίτηση κατά την έννοια του άρθρου 78 του ΚΥΚ)· και
  - δ) η προσβαλλομένη απόφαση είναι εσφαλμένη, καθότι ορίζει ότι τα άρθρα 73 και 78 του ΚΥΚ διώκουν διαφορετικούς σκοπούς «εφόσον η εφαρμογή του άρθρου 73 του ΚΥΚ ουδόλως εμποδίζει την εφαρμογή του άρθρου 78».
- 26 Κατά τη δημόσια συνεδρίαση, ο προσφεύγων αναδιατύπωσε το περί εφαρμογής του άρθρου 78 του ΚΥΚ αίτημά του: ζήτησε από το Πρωτοδικείο να εφαρμόσει στην περίπτωση του τις διατάξεις του άρθρου 78, με αναπομπή της υποθέσεως στη

διοίκηση προκειμένου να υπολογίσει το δικαίωμά του για σύνταξη αναπηρίας υπό το φως του ποσοστού αναπηρίας που καθορίστηκε οριστικά μόλις στις αρχές του 1997.

27 Η καθής φρονεί ότι ο λόγος ακυρώσεως είναι αβάσιμος.

28 Κατά την καθής:

α) το Πρωτοδικείο έχει κρίνει επανειλημμένα ότι, αφενός, η μόνιμη αναπηρία λόγω της οποίας ο ενδιαφερόμενος αδυνατεί να ασκήσει τα καθήκοντά του (είναι δηλαδή ανίκανος προς εργασία) διέπεται από το άρθρο 78 και, αφετέρου, ο καθορισμός ποσοστού μόνιμης μερικής αναπηρίας (δηλαδή η προσβολή της σωματικής ακεραιότητας) διέπεται από το άρθρο 73 (απόφαση του Πρωτοδικείου της 27ης Φεβρουαρίου 1992, T-165/89, Plug κατά Επιτροπής, Συλλογή 1992, σ. II-367, σκέψεις 56 και 57).

β) σύμφωνα με το άρθρο 13 του παραρτήματος VIII του ΚΥΚ, ο υπάλληλος που δεν έχει συμπληρώσει την ηλικία των 65 ετών και ο οποίος, πρώτον, κατά τη διάρκεια της περιόδου κτήσεως συνταξιοδοτικών δικαιωμάτων, αναγνωρίστηκε από την επιτροπή αναπηρίας ως υποστάς μόνιμη αναπηρία θεωρούμενη ως ολική και συνεπαγόμενη αδυναμία ασκήσεως των καθηκόντων που αντιστοιχούν σε εργασία της σταδιοδρομίας του και ο οποίος, δεύτερον, αναγκάζεται εξ αυτού του λόγου να αναστείλει την υπηρεσία του στις Κοινότητες δικαιούται, για όσο διάστημα διαρκεί αυτή η ανικανότητα, συντάξεως αναπηρίας και

γ) εν προκειμένω δεν πληρούνται καμία από τις δύο προϋποθέσεις του άρθρου 13.

Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

29 Τα άρθρα 73 και 78 του ΚΥΚ επιδιώκουν διαφορετικούς σκοπούς και στηρίζονται σε διαφορετικές έννοιες.

30 Το άρθρο 73 υπάγεται στο κεφάλαιο 2 του τίτλου V του ΚΥΚ και παρέχει στον υπάλληλο, από την ημέρα αναλήψεως υπηρεσίας, κάλυψη «κατά των κινδύνων

επαγγελματικής ασθενείας και των κινδύνων ατυχήματος». Οι προϋποθέσεις εφαρμογής του καθορίζονται από τη ρύθμιση περί καλύψεως, η οποία, στο άρθρο 12, κάνει διάκριση όσον αφορά τις παροχές μεταξύ των περιπτώσεων ολικής μόνιμης αναπηρίας και των περιπτώσεων μερικής μόνιμης αναπηρίας. Η διαδικασία διαπιστώσεως μόνιμης αναπηρίας είναι η ίδια σε όλες τις περιπτώσεις και προβλέπεται από τα άρθρα 16 έως 25 της προαναφερθείσας ρυθμίσεως (προαναφερθείσα απόφαση Plug κατά Επιτροπής, σκέψη 56).

- 31 Το άρθρο 78 του ΚΥΚ περιλαμβάνεται στο κεφάλαιο 3 του τίτλου V του ΚΥΚ. Αφορά τις συντάξεις και προβλέπει ότι ο υπάλληλος έχει δικαίωμα συντάξεως αναπηρίας «αν υποστεί μόνιμη αναπηρία, θεωρουμένη ως ολική, η οποία τον θέτει σε αδυναμία εκτελέσεως των καθηκόντων που αντιστοιχούν σε εργασία της σταδιοδρομίας του». Η σύνταξη αναπηρίας που προβλέπει αυτό το άρθρο χορηγείται, επομένως, μόνο σε περίπτωση μόνιμης και ολικής ανικανότητας προς εργασία (προαναφερθείσα απόφαση Plug κατά Επιτροπής, σκέψη 57).
- 32 Η ανάλυση αυτή επιβεβαιώνεται από το άρθρο 25 της ρυθμίσεως περί καλύψεως - σχετικά με την εφαρμογή του άρθρου 73 - που προβλέπει ότι η δύναμη του άρθρου 73 αναγνώριση μόνιμης αναπηρίας, ακόμη και ολικής, «δεν προδικάζει κατά κανένα τρόπο την εφαρμογή του άρθρου 78» (προαναφερθείσα απόφαση Plug κατά Επιτροπής, σκέψη 66).
- 33 Εξ αυτού έπεται ότι πρόκειται για δύο διαφορετικές διαδικασίες που οδηγούν στην έκδοση διαφορετικών αποφάσεων (απόφαση του Δικαστηρίου της 15ης Ιανουαρίου 1981, υπόθεση 731/79, Β. κατά Κοινοβουλίου, Συλλογή 1981, σ. 107, σκέψη 9).
- 34 Επιπλέον, τόσο η διαπίστωση μόνιμης και ολικής αναπηρίας που θέτει τον υπάλληλο σε αδυναμία ασκήσεως των καθηκόντων του όσο και η διαπίστωση της αιτίας αυτής της αναπηρίας πρέπει να γίνουν όχι σύμφωνα με τη ρύθμιση περί καλύψεως, αλλά σύμφωνα με τους όρους και τη διαδικασία που προβλέπει η ρύθμιση περί συντάξεων, εν προκειμένω το παράρτημα VIII του ΚΥΚ (προαναφερθείσα απόφαση Plug κατά Επιτροπής, σκέψη 66), η οποία παρέχει, κατά τα λοιπά, αποκλειστική αρμοδιότητα γι' αυτά τα ζητήματα στην επιτροπή αναπηρίας

(απόφαση του Δικαστηρίου της 12ης Ιανουαρίου 1983, Κ. κατά Συμβουλίου, υπόθεση 257/81, Συλλογή 1983, σ. 1, σκέψη 11).

- 35 Επιβάλλεται επομένως το συμπέρασμα ότι η αναγνώριση ποσοστού μόνιμης αναπηρίας, κατά μείζονα δε λόγο μερικής, βάσει του άρθρου 73, δεν μπορεί να δικαιολογήσει την αυτόματη χορήγηση συντάξεως αναπηρίας βάσει του άρθρου 78.
- 36 Εξάλλου, δεν αμφισβητείται ότι ο προσφεύγων δεν υπέβαλε αίτηση χορηγήσεως συντάξεως αναπηρίας πριν από την παύση των καθηκόντων του. Συναφώς, παρατηρεί ότι δεν μπορούσε να υποβάλει τέτοια αίτηση πριν από την παύση των καθηκόντων του διότι η ύπαρξη μόνιμης αναπηρίας διαπιστώθηκε μόλις το 1997.
- 37 Το επιχείρημα αυτό δεν μπορεί να γίνει δεκτό: από τη σαφή διατύπωση του άρθρου 13 του παραρτήματος VIII προκύπτει ότι η διαδικασία περί αναγνώρισεως αναπηρίας κινείται μόνο στην περίπτωση του υπαλλήλου ο οποίος υποχρεώνεται να αναστείλει την άσκηση των καθηκόντων του διότι αδυνατεί να συνεχίσει να τα ασκεί λόγω της αναπηρίας του (απόφαση της 17ης Μαΐου 1984, υπόθεση 12/83, Bähg κατά Επιτροπής, Συλλογή 1984, σ. 2155, σκέψη 12).
- 38 Επομένως, ο υπάλληλος ο οποίος έπαυσε από ετών να ασκεί τα καθήκοντά του και προσβλήθηκε από ασθένεια που θα τον καθιστούσε ανίκανο να ασκεί τα καθήκοντά του, αν τα ασκούσε ακόμη, δεν δικαιούται για τον λόγο αυτό και μόνο να ζητήσει την κίνηση της διαδικασίας περί αναγνώρισεως αναπηρίας (προαναφερθείσα απόφαση Bähg κατά Επιτροπής, σκέψη 13).
- 39 Ωστόσο, ο προσφεύγων δεν επικαλείται, εκτός της μερικής αναπηρίας που του αναγνωρίστηκε το 1997 βάσει του άρθρου 73, κανέναν άλλο λόγο που θα μπορούσε να δικαιολογήσει την κίνηση της διαδικασίας περί αναγνώρισεως αναπηρίας σ' αυτό το στάδιο. Εξάλλου, δεν ισχυρίστηκε καν ότι είχε περιέλθει σε κατάσταση μόνιμης και ολικής αναπηρίας πριν από την παύση των καθηκόντων του.

- 40 Επιπλέον, δεδομένου ότι πρόκειται για δύο χωριστές διαδικασίες που προβλέπονται από δύο διατάξεις, διαφορετικές και ανεξάρτητες, οι οποίες γι' αυτόν ακριβώς τον λόγο μπορούν να σωρευθούν (προαναφερθείσα απόφαση Plug κατά Επιτροπής, σκέψη 66), είναι νομικώς εσφαλμένο να εξαρτηθεί η κίνηση της διαδικασίας του άρθρου 78 από την προηγούμενη εξάντληση της διαδικασίας του άρθρου 73 (προαναφερθείσα απόφαση Plug κατά Επιτροπής, σκέψη 67).
- 41 Επομένως, και ο δεύτερος λόγος ακυρώσεως είναι απορριπτός ως αβάσιμος.
- 42 Κατόπιν των ανωτέρω, παρέλκει η εξέταση της δεύτερης σειράς επιχειρημάτων με τα οποία ο προσφεύγων αμφισβητεί τον φερόμενο ισχυρισμό της Επιτροπής ότι δεν ήταν πλέον εν ενεργεία κατά την ημερομηνία του ατυχήματος (στις 26 Οκτωβρίου 1993), που είναι μεταγενέστερη της ημερομηνίας εκδόσεως της αποφάσεως περί παύσεώς του με διατήρηση των συνταξιοδοτικών δικαιωμάτων του (δηλαδή της 4ης Οκτωβρίου 1993), πλην όμως προγενέστερη της ημερομηνίας ενάρξεως ισχύος της εν λόγω αποφάσεως περί παύσεως, δηλαδή της 1ης Δεκεμβρίου 1993.

Επί των δικαστικών εξόδων

- 43 Κατά το άρθρο 87, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα, εφόσον έχει διατυπώσει σχετικό αίτημα ο νικήσας διάδικος.
- 44 Ωστόσο, κατά το άρθρο 88 του ίδιου κανονισμού, στις διαφορές μεταξύ των Κοινοτήτων και των υπαλλήλων τους, τα όργανα φέρουν τα έξοδά τους.
- 45 Συνεπώς, εν προκειμένω κάθε διάδικος πρέπει να φέρει τα δικαστικά του έξοδα.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ (τέταρτο τμήμα)

αποφασίζει:

- 1) Απορρίπτει την προσφυγή ως απαράδεκτη όσον αφορά τον πρώτο λόγο ακυρώσεως και ως αβάσιμη όσον αφορά τον δεύτερο.
- 2) Κάθε διάδικος φέρει τα δικαστικά του έξοδα.

Moura Ramos

Tiili

Mengozzi

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 3 Ιουνίου 1999.

Ο Γραμματέας
H. Jung

Ο Πρόεδρος
R. M. Moura Ramos